

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
7 Пж 6325/15
26.04.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Татјане Ђурице, председника већа, судије Слободанке Виденовић и судије Јасминке Обућине, чланова већа, у правној ствари тужиоца „МЕТАЛИМА МЕТАЛФЕР STEEL MILL“ д.о.о. Сремска Митровица, Румски пут бр. 27, чији је пуномоћник Ана Лазаревић, адвокат из Београда, ул. Косанчићев венац бр. 11а, против туженог „ПМЦ ИНЖЕЊЕРИНГ“ д.о.о. Нови Београд, Булевар Уметности бр. 2, чији је пуномоћник Ана Станковић, адвокат из Београда, ул. Пожаревачка бр. 1, ради дуга, вредност предмета спора 10.042,52 EUR (1.158.705,00 динара), одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду П 2626/14 од 21.05.2015. године, у седници већа одржаној дана 26.04.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Београду П. 2626/14 од 21.05.2015. године, исправљена решењем Привредног суда у Београду П. 2626/14 од 20.07.2015. године, у ставу I и III изреке.

II ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца да му тужени накнади трошкове жалбеног поступка.

Образложење

Првостепеном пресудом П 2626/14 од 21.05.2015. године, исправљеној решењем П 2626/14 од 20.07.2015. године, у ставу I изреке, обавезан је тужени да исплати тужиоцу износ од 9.473,37 EUR са законском затезном каматом на начин ближе прецизиран и одређен као у ставу I изреке пресуде. Ставом II изреке је констатовано да је тужилац повукао тужбу за износ од 596,15 EUR са траженом каматом. Ставом III изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 265.063,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Благовременом и дозвољеном жалбом тужени побија наведену пресуду у ставу I и III изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку и због погрешне примене материјалног права па је, у смислу жалбених навода, предложио да другостепени суд укине ожалбену пресуду и предмет врати на поновно одлучивање. Тужени у образложењу жалбе посебно указује на битну повреду одредаба парничног поступка из чл. 374. став 2. тачка 12 Закона о парничном поступку.

Тужилац је у одговору на жалбу оспорио наводе туженог из жалбе, па је у смислу жалбених навода предложио да другостепени суд одбије, као неосновану,

жалбу туженог и потврди првостепену пресуду, као и да обавезе туженог да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде, у смислу члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да жалба туженог није основана.

У поступку доношења првостепене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Позивање тужиоца да је првостепена пресуда захваћена битном повредом поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, је неосновано, јер су првостепеној пресуди наведени разлози о свим битним чињеницама и разлози пресуде нису противречни и супротни доказима изведеним током поступка.

Према стању у списима, предмет коначно прецизираног тужбеног захтева је исплата износа од 9.473,37 EUR са домицилном каматом почев од доспелости сваког појединачног износа па до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године па до исплате са законском затезном каматом, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда до закључења главне расправе, тужилац, у својству произвођача, тужени, у својству купца, као и „Еурополис 011“, д.о.о, у својству прерађивача, су били у облигационо правном односу по основу закључених Уговора бр. 2012/03/21-МСМ/ЕП/ПМЦ, бр. 2012/07/20-МСМ/ЕП/ПМЦ и бр. 2012/05/10-МСМ/ЕП/ПМЦ од 10.05.2012. године о куповини и продаји са прерадом, као и да се на основу свих закључених уговора тужилац обавезао да произведе уговорену сировину у количини од 300 тона+/-5 %, и да исту испоручи одмах на захтев прерађивача („Еурополис 011 д.о.о“) или купца, као и да сировине на складишту произвођача преузима прерађивач, по овлашћењу купца. Чланом 4. закључених уговора је предвиђена цена сировине и иста износи 538,00 EUR по тони на паритету ФЦО Фабрика произвођача Сремска Митровица, у динарској противвредности по званичном средњем курсу НБС на дан плаћања, као и да се утовар врши у возило прерађивача, а чл. 6. је прописано да се купац обавезује да изврши плаћање по фактури произвођача у року од 60 дана од датума отпреме сировине.

Првостепени суд је оценом налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке АА од од 20.03.2014. године, накнадних изјашњења датих током поступку и исказа саслушаног вештака, који је у целости прихватио као јасан, стручан и сачињен у складу са задатком суда, утврдио да, на основу свих утужених рачуна, неплаћени део дуга износи укупно 10.042,52 EUR будући да је укупна вредност робе по рачунима износила 814.924,99 EUR а да је плаћено 804.882,46 EUR па утужена разлика, у делу у коме тужилац није повукао тужбу, износи 9.473,37 EUR. До наведеног износа судски вештак је дошао тако што је сабрао и заједно исказао неплаћене износе разлике, који су доспевали истог дана па је, у складу тим, тужилац коначно и прецизирао свој захтев. Приликом израде налаза и мишљења, вештак је имао је у виду рачуне и отпремнице који су их пратиле, предметне уговоре и изводе о извршеним плаћањима, при чему су фактуре са пратећом документацијом биле валидне за књижење и сагласне Закону о ПДВ-у.

Даље, првостепени суд је утврдио да је испоручена роба у вредности од 814.924,99 EUR а да је плаћено 804.882,46 EUR и да је у налазу констатовано да је цена робе утврђена у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања, а да је до разлике у износу од 10.042,52 EUR дошло услед уплата од стране туженог према курсу на дан фактурисања а не на дан плаћања, како је то било уговорено.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, правилно је првостепени суд применио материјално право садржано у одредби члана 454. став 1. Закона о облигационим односима и члана 148. став 1. и члана 277. став 1. Закона о облигационим односима, када је нашао да постоји обавеза туженог да тужиоцу исплати утужени износ са припадајућом каматом.

У конкретној правној ствари, парничне странке су биле у облигационо правном односу по основу закључених уговора бр. 2012/03/21-МСМ/ЕП/ПМЦ, бр. 2012/07/20-МСМ/ЕП/ПМЦ и бр. 2012/05/10-МСМ/ЕП/ПМЦ од 10.05.2012. године. Чланом 4. свих уговора, парничне странке су уговориле висину новчане обавезе тако да иста износи 538,00 EUR по тони, с тим што су уговориле исплату у динарској противвредности по званичном средњем курсу НБС на дан плаћања.

Тужени је измиривао своје обавезе према тужиоцу, али је новчане обавезе измиривао према курсу на дан фактурисања, иако је тужилац, према фактурама којима је фактурисао туженом испоручену робу, и назначио да се уплата врши у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан уплате.

Према налазу и мишљењу судског вештака та разлика износи 9.473,37 EUR и иста представља разлику до износа до кога се дође када се дуг туженог утврди као девизни, на дан плаћања.

Одредбом члана 395. Закона о облигационим односима је прописано да ако новчана обавеза гласи у некој страниј валути или злату, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који је важио у тренутку испуњења обавезе.

Парничне странке су уговориле цену у страниј валути (EUR), а плаћање се, сагласно одредби чл. 395. Закона о облигационим односима, врши у динарима према курсу који се примењује на одређени дан, у конкретном случају на дан плаћања. У ситуацији када је тужени исплатио износ дуга у EUR у динарској противвредности према курсу на дан издавања фактуре, а не према курсу на дан исплате, иако је било уговорено да се плаћање врши према курсу на дан исплате, па када исплаћени износ дуга на дан исплате не даје исти износ дуга у EUR на дан плаћања, следи да дужник те обавезе није испунио своју обавезу у целини и да на основу тога није платио део цене. Износ те разлике цене износи 9.473,37 EUR.

Како је тужени дужник новчане обавезе, па како је у доцњи са плаћањем исте, то је правилно првостепени суд нашао да тужилац има право на камату по основу члана 277. и члана 324. Закона о облигационим односима.

Са наведеног, па како тужени до закључења главне расправе није доставио, нити предложио извођење доказа да је измирио наведено потраживање или да је оно престало на неки други законом прописани начин, то је правилно првостепени суд применио материјално право када је нашао да постоји обавеза туженог на исплату траженог новчаног износа.

Указивање туженог да првостепени суд није узео у обзир приложени доказ – изјашњење (примедбе анагажованог вештака од стране туженог од 19.05.2015. године) што представља примедбу туженог на налаз и мишљење судског вештака АА, као и наводи туженог којима оспорава дати налаз и мишљење и указује да првостепени суд одлуку заснива искључиво на налазу и мишљењу судског вештака АА, представља неслагање туженог са оценом изведених доказа од стране првостепеног суда.

При том, првостепени суд је дао јасне и уверљиве разлоге које у свему прихвата и овај суд, а исти се односе на разлоге у погледу свих релеватних чињеница које је суд у потпуности утврдио. Првостепени суд је чињенично стање засновао на налазу и мишљењу судског вештака, који је одговорио налогу суда и који се изјаснио на примедбе туженог дате током поступка, а исте су и биле предмет изјашњења поступајућег вештака, а затим и предмет оцене првостепеног суда.

Код таквог стања ствари указивање жалбе на туженог на повреду из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку своди се на оспоравање чињеничног стања утврђеног у првостепеном поступку.

Указивање туженог да је првостепени суд, на рочишту одржаном дана 21.05.2015. године, одбио предлог туженог за вештачење у конкретној правној ствари са образложењем да је предмет спора разлика у плаћањима, имајући у виду да је тужени извршио плаћање у динарској противвредности, представља жалбене разлоге којима се указује на релативно битну повреду из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, што у конкретној правној ствари није дозвољено, имајући у виду да је реч о спору мале вредности из члана 487. став 1. Закона о парничном поступку, у којим поступцима се пресуда, сагласно члану 479. став 1. Закона о парничном поступку, може побити само због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. и погрешне примене материјалног права.

Суд на основу члана 8. Закона о парничном поступку одлучује по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка које ће чињенице да узме као доказане, а сагласно члану 229. став 2. истог закона одлучује који ће се доказ извести ради утврђивања битних чињеница. Тим наводима тужени суштински оспорава правилност доказаног поступка, при чему је првостепени суд дао разлоге због којих је одбио доказни предлог туженог за извођењем доказа вештачењем.

Наводи туженог којима указује на више испоручену количину робе и да не признаје отпремнице, које је потписао прерађивач „Еурополис 011“, јер су ван уговорених количина и за које нема доказа да је роба испоручена туженом, су недозвољени у смислу 479. став 1. Закона о парничном поступку, јер се истима оспорава оцена доказа и утврђено чињенично стање. Поред тога, према члану 7. став 5. сваког појединачног уговора тужени је имао право да тужиоцу поднесе рекламацију на квалитет у року од 90 дана од преузимања робе, а рекламацију на квантитет у року од 7 дана од преузимања робе. Тужилац је испоручио робу, а тужени никада није приговорио на квалитет и количину испоручене и фактурисане робе већ је исту платио, али у динарској противвредности на дан фактурисања а не на дан плаћања, како је то било уговорено. Према чл. 3 свих закљученим уговора, тужилац робу (сировине) испоручује на свом складишту прерађивачу „Еурополис 011“. На тај начин уговорне, а овде парничне странке, су сагласно чл. 305 Закона о облигационим односима уговориле коме се врши испуњење, као и место испуњења сагласно чл. 319. Закона о облигационим односима. Стога, предајом сировине прерађивачу, тужилац је извршио своју уговором преузету обавезу. С тим у вези, а сагласно члану 493. Закона о облигационим односима, како се ради о стварима одређеним по роду, па имајући у виду да тужени није изјавио да вишак одбија, сматра се да је исти примио и да је дужан да га плати. Напротив, тужени је вршио плаћања тужиоцу, што тужени свакако не би учинио да тужилац није испоручио робу, односно да се тужени није сложио са испорученом количином, а овде је до спора је дошло услед тога што је тужени робу платио у динарској противвредности на дан фактурисања а не на дан плаћања. У конкретној правној ствари, однос између туженог и „Еурополис 011“ није од утицаја на одлучивање у овој правној ствари, па је неосновано и без утицаја позивања туженог на поступање трећег лица, „Еурополис 011“.

Стога, насупротив наводима жалбе, правилно је првостепени суд применио материјално право садржано у одредби члана 148. Закона о облигационим односима.

Неосновани су наводи жалбе који се односе на погрешно опредељену валуту тужбеног захтева. Наиме, у конкретној правној ствари уговорена је цена у валути EUR, те с обзиром да тужени није платио онолико EUR колико је био дужан да плати,

тужилац има право да потражује ту разлику управо изражену у валути EUR а у динарској противвредности, у складу са одредбом члана 395. Закона о облигационим односима и чланом 54. Закона о Народној банци Србије.

Наиме, тужени је применом курса на дан фактурисања плаћао динарски износ који је мањи од противвредности цене у EUR, сходно закљученом уговору, чиме је извршеним уплатама измирио део цене у EUR па је тако остао дужан разлику до потпуне противвредности неплаћеног девизног износа. Како је противвредност опредељена даном плаћања, а утужени дуг управо и није плаћен, то јасно произилази да је првостепени суд правилно досудио неплаћени дуг у динарској противвредности EUR на дан плаћања.

Из изнетих разлога применом одредби члана 390. Закона о парничном поступку донета је одлука као у ставу I изреке ове одлуке.

Одлуку као у ставу II изреке пресуде суд је донео у смислу члана 165. Закона о парничном поступку, имајући у виду да је реч о трошковима који нису били нужни и потребни ради вођења парнице, јер је реч о процесној радњи (одговор на жалбу) која је у диспозицији парничне странке, у смислу члана 380. Закона о парничном поступку.

СВ/ДИ/ТД

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Татјана Ђурица, с. р.

За тачност отправка